

**ŠKOLA ZA MODU I DIZAJN
ZAGREB, PRILAZ BARUNA FILIPOVIĆA 30**

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

**ZAGREB
PROSINAC 2014.**

SADRŽAJ

UVODNE ODREDBE

- I. OBVEZE ŠKOLE**
 - II. PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU**
 - III. UREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU**
 - IV. PROCJENA RIZIKA NA RADU**
 - V. ZAŠTITA PRAVA RADNIKA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD**
 - VI. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN**
 - VII. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU**
 - VIII. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA**
 - IX. KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNE ZAŠTITNE OPREME**
 - X. RADNI OKOLIŠ I RADNE TVARI**
 - XI. ZAŠTITA MALOLJETNIH RADNIKA, TRUDNIH RADNICA, RADNICA KOJE SU NEDAVNO RODILE, RADNICA KOJE DOJE, RADNIKA KOJI SU OBOLJELI OD PROFESIONALNE BOLESTI TE RADNIKA KOD KOJIH JE UTVRĐENA SMANJENA I PREOSTALA RADNA SPOSOBNOST ILI POSTOJI NEPOSREDNI RIZIK OD SMANJENJA RADNE SPOSOBNOSTI**
 - XII. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM**
 - XIII. POSTUPANJE U SVRHU SPRJEČAVANJA PONAVLJANJA OZLJEDA NA RADU**
 - XIV. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I LIJEČNIČKE POMOĆI**
 - XV. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE**
 - XVI. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI**
 - XVII. EVIDENCIJE IZ ZAŠTITE NA RADU**
 - XVIII. OBVEZE PREMA ORGANIMA INSPEKCIJE RADA**
- ZAVRŠNE ODREDBE**

Na temelju članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 71./14., 118./14.), u vezi s člankom 28. Zakona o radu ("Narodne novine" br. 93./14.) te na temelju članka 29. stavak 2. točka 3. alineja 2. Statuta, Školski odbor Škole za modu i dizajn na svojoj ____ sjednici održanoj _____ donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se uređuju prava, obveze i odgovornosti radnika u Školi za modu i dizajn, Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 30 (u daljnjem tekstu: Škola) te provođenje i unapređivanje zaštite na radu prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa.

Članak 2.

Zaštita na radu provodi se sa svrhom sustavnog unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, kolektivno ugovorenih kao i osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu te naređenih mjera i internih uputa Škole.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika se odnose na radnike i osobe na radu koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom procesu. To su:

- radnici koji su zasnovali radni odnos (na određeno ili neodređeno vrijeme) temeljem ugovora o radu,
- osobe koje su na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa,
- svi učenici, a posebno učenici na praktičnoj nastavi,
- redoviti studenti, naučnici, osobe koje rade kao volonteri,
- druge osobe koje se po bilo kojem temelju rada nalaze u prostorima Škole.

I. OBVEZE ŠKOLE

Članak 4.

Škola je dužna organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama zakona, propisa i pravila zaštite na radu, osigurati njihovo redovito izvršavanje, na način da se svakom radniku omogući obavljanje poslova normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Brigu o provođenju zaštite na radu i o izvršavanju obveza iz zaštite na radu u Školi preuzima ravnatelj, ovlaštenik(ci) ravnatelja za zaštitu na radu (u daljnjem tekstu: ovlaštenik ravnatelja), stručnjak za zaštitu na radu, povjerenici radnika za zaštite na radu i ostali radnici, svaki u svom djelokrugu rada.

Stručne i savjetodavne poslove zaštite na radu dužni su obavljati radnici ovlašteni i osposobljeni za obavljanje tih poslova.

Poslove zaštite na radu u provedbi mjera zaštite na radu dužni su obavljati svi radnici.

Obavljanje određenih poslova zaštite na radu može se ugovoriti s ovlaštenom fizičkom osobom, ustanovom ili trgovačkim društvom.

II. PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU

Članak 5.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugim pratećim propisima, tako da se svakom radniku omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Članak 6.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka moraju se primjenjivati pravila zaštite na radu tako da ne dođe do smrti, ozljede, profesionalnog i drugog oboljenja radnika, oštećenja zdravlja, onemogućavanja normalnog ostvarivanja funkcije materinstva ili do smanjenja preostale radne sposobnosti osobama kojima je već umanjena (u daljnjem tekstu: uvjeti za siguran rad).

Članak 7.

Škola je dužna nadoknaditi štetu radniku zbog ozljede na radu i profesionalnog oboljenja radnika, ako ne dokaže da je šteta nastala iz razloga koji ga oslobađaju odgovornosti -viša sila, radnja i djelovanje treće osobe te krivnja samog radnika (načelo objektivne odgovornosti).

Članak 8.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu.

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima moraju udovoljavati sredstva rada kada su u uporabi, a osobito: zaštitu od mehaničkih opasnosti, zaštitu od udara električne struje, sprečavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih osoba, osiguranja čistoće, osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete, zaštitu od buke i vibracije, osiguranja od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja, zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnih djelovanja, zaštitu od prekomjernih napora, zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja te osiguranja prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 9.

Ako se primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ne mogu ukloniti ili se mogu samo djelomično ukloniti rizici za sigurnost i zdravlje radnika, dodatno se primjenjuju posebna pravila zaštite na radu koja se odnose na radnike, način obavljanja poslova i radne postupke.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve glede dobi, spola, završenog stručnog obrazovanja i drugih oblika osposobljavanja i usavršavanja za rad, zdravstvenog i tjelesnog stanja, psihofizioloških i psihičkih sposobnosti koje radnici moraju ispunjavati pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada.

Posebna pravila zaštite na radu također sadrže prava i obveze u vezi s organizacijom radnog vremena i korištenjem odmora, načinom korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme, posebnim postupcima pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama, odnosno biološkim štetnostima, postavljanjem sigurnosnih znakova kojima se dodaje informacija ili uputa, uputama o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja posla, obavljanja jednoličnog rada i rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te izloženost radnika drugim naporima na radu ili u vezi s radom, postupcima s ozlijeđenim ili oboljelim radnikom do pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno do prijema u zdravstvenu ustanovu.

Članak 10.

Ukoliko ne postoje propisana pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila zaštite na radu.

Priznata pravila zaštite na radu podrazumijevaju norme, pravila struke ili u praksi provjerene načine, pomoću kojih se otklanjaju ili smanjuju rizici na radu i kojima se sprječava nastanak ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih štetnih posljedica za radnike.

Članak 11.

Tijekom praktične nastave, posjete vanjskim tvrtkama, praktične obuke izvan Škole, učenici su dužni primjenjivati pravila utvrđena ovim Pravilnikom i općim aktima poslodavca kod kojeg se taj rad obavlja.

Učenici na praktičnoj nastavi u Školi mogu obavljati poslove samo pod nadzorom profesora, strukovnog učitelja ili suradnika u nastavi.

Praktična nastava izvan sjedišta Škole, mora se planirati i organizirati na način da učenici praksu izvode pod nadzorom stručne osobe i uz primjenu pravila zaštite na radu, propisana općim aktom o zaštiti na radu poslodavca (obrtnika ili tvrtke) prema posebnim uputama za rad na siguran način u odnosu na predmetnu struku.

III. UREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU

OBVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA ŠKOLE

Obveze ravnatelja Škole

Članak 12.

Ravnatelj Škole obavezan je organizirati i osigurati provođenje mjera zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, podzakonskim propisima i ovom Pravilniku :

- provodi odluke Školskog odbora u vezi sa zaštitom na radu,
- podnosi izvješće Školskom odboru o stanju zaštite na radu,
- predlaže Školskom odboru donošenje odluka iz njegove nadležnosti u vezi sa zaštitom na radu,
- može imenovati ovlaštenika-e ravnatelja za provedbu mjera zaštite na radu,
- nadzire provođenje zaštite na radu osobno ili putem ovlaštenika ako je/su imenovan-i,
- obustavlja rad u slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje učenika i radnika,
- udaljava s rada radnika za kojeg se utvrdi da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- prekida rad radnika koji ne postupa po pravilima zaštite na radu ili po uputama proizvođača strojeva/uređaja,
- brine da na radu bude dovoljan broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje te za pružanje prve pomoći i da im bude na raspolaganju potrebna oprema i sanitetski materijal,
- skrbi o osiguranju financijskih sredstava u području zaštite na radu,
- sudjeluje u izradi Procjene rizika, a prema potrebi i u Izmjenama i dopunama Procjene rizika,
- poziva na uviđaj povjerenike radnika za zaštitu na radu za svaku težu, smrtnu ili skupnu ozljedu na radu,
- izvješćuje inspekciju rada o ozljedi na radu koja je za posljedicu imala izostanak radnika s rada tri ili više dana,

- savjetuje se s povjerenicima radnika za zaštitu na radu i radničkim vijećem kod planiranja i uvođenja novih tehnologija i opreme o njihovom utjecaju na zdravlje radnika,
- poduzima mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima i štetnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitna sredstva,
- brine da se na poslove ne raspoređi radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
- brine da na poslove s posebnim uvjetima rada ne bude raspoređen radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava, ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima rada,
- skrbi da se posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati,
- odlučuje o svim pitanjima osposobljavanju učenika iz zaštite na radu,
- donosi odluke o zaštiti nepušača od duhanskog dima, o zabrani uzimanja alkohola i drugim sredstava ovisnosti i druge odluke u vezi s provođenjem i unapređivanjem zaštite na radu,
- zabranjuje upućivanje učenika na praktični dio naukovanja kod obrtnika ili trgovačkog društva, ako nisu osposobljeni za rad na siguran način,
- brine da se prigodom sklapanja ugovora o naukovanju stavi klauzula o obvezi obrtnika ili drugog poslodavca, da osigura učenicima odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu za vrijeme praktične nastave izvan škole te da učenici mogu obavljati praktični rad samo pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način,
- imenuje Odbor zaštite na radu,
- odabire Medicinu rada i specijalistu medicine rada, koji će radnicima pružati usluge specifične zdravstvene zaštite te s njom zaključuje odgovarajući ugovor,
- surađuje s nadležnim tijelima i ustanovama koji se bave poslovima zaštite na radu.

Obveze Školskog odbora

Članak 13.

Školski odbor :

- donosi opći akt iz područja zaštite na radu,
- donosi plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti,
- utvrđuje na prijedlog ravnatelja, odnosno ovlaštenika ravnatelja i stručnjaka za zaštitu na radu mjere i sredstva za provođenje i unapređivanje zaštite na radu ,
- predlaže mjere radi sprječavanja nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- obavlja druge poslove zaštite na radu utvrđene općim aktima Škole.

Obveze ovlaštenika ravnatelja za zaštitu na radu

Članak 14.

Ovlaštenik ravnatelja za zaštitu na radu u okviru svoje funkcije obavlja sljedeće poslove:

- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama Škole, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti,

- radniku zabranjuje rad ako ga obavlja suprotno postavku 1. ovog stavka,
- radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopušta obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada,
- radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopušta rad bez nadzora osposobljenog radnika,
- posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoljava da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati,
- brine o pravodobnoj provedbi ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, gromobranskih i električnih instalacija i svih ostalih potrebnih ispitivanja,
- brine se da se novi ili rekonstruirani strojevi i uređaji za rad s povećanim opasnostima ne stave u uporabu prije nego što se ispituju na propisan način i o tome ishode potrebne isprave,
- isključuje iz uporabe strojeve, uređaje i druga nastavna pomagala te osobnu zaštitnu opremu koja nije ispravna,
- pazi da na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama budu trajno postavljene znakovi sigurnosti i znakovi općih obavijesti u skladu s propisima,
- skrbi da radnici pravovremeno dobiju osobnu zaštitnu opremu sukladno Pravilniku i da ih namjenski koriste te da su u ispravnom stanju,
- isključuje iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,
- odmah prekida izvođenje nastave ako postoji opasnost po život i zdravlje učenika i radnika Škole i o tome bez odlaganja informira ravnatelja,
- u tijeku izvođenja nastave zabrani rad učeniku koji ne provodi mjere zaštite na radu,
- organizira pružanje prve pomoći povrijeđenim radnicima,
- osigurava potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje i za pružanje prve pomoći te brine da se istima stavi na raspolaganje sva potrebna oprema,
- organizira evakuaciju u slučaju iznenadne opasnosti prema planu evakuacije,
- osigurava da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da se zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada,
- provodi i druge mjere zaštite po nalogu ravnatelja Škole.

Obveze stručnjaka za zaštitu na radu

Članak 15.

U području zaštite na radu, stručnjak za zaštitu na radu ima sljedeće obveze :

- pruža stručnu pomoć u provedbi i unapređivanju zaštite na radu ravnatelju, ovlaštenicima, povjerenicima i ostalim radnicima,
- obavlja unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu,
- potiče uklanjanje nedostataka glede zaštite na radu,
- izrađuje godišnji plan i program ispitivanja i mjerenja iz zaštite na radu,
- vodi ispitni postupak prigodom utvrđivanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i popunjava obrazac ozljede na radu,

- prati i analizira podatke u vezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima,
- surađuje s nadležnim tijelima i ustanovama koji se bave poslovima zaštite na radu,
- brine da se na poslove ne rasporedi radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način, odnosno da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi radnik za kojeg nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete te da se redovito upućuju na liječničke preglede,
- brine o pravodobnoj provedbi ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, gromobranskih i električnih instalacija i svih ostalih potrebnih ispitivanja,
- brine se da se novi ili rekonstruirani strojevi i uređaji za rad s povećanim opasnostima ne stave u uporabu prije nego što se ispituju na propisan način i o tome ishode potrebne isprave,
- isključuje iz uporabe strojeve, uređaje i druga nastavna pomagala te osobnu zaštitnu opremu koja nije ispravna,
- brine da na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama budu trajno postavljeni znakovi sigurnosti i znakovi općih obavijesti u skladu s propisima,
- skrbi da radnici pravovremeno dobiju osobnu zaštitnu opremu sukladno Pravilniku i da ih namjenski koriste te da su u ispravnom stanju,
- izrađuje pisane upute za siguran rad na pojedinim radnim mjestima u skladu sa propisima zaštite na radu,
- odmah prekida izvođenje nastave ako postoji opasnost po život i zdravlje učenika i radnika Škole i o tome bez odlaganja obaviještava ravnatelja,
- u tijeku izvođenja nastave zabrani rad učeniku koji ne provodi mjere zaštite na radu,
- organizira evakuaciju u slučaju iznenadne opasnosti prema planu evakuacije,
- državnom inspektoratu podnosi godišnje izvješće o ozljedama na radu,
- prati propise iz područja zaštite na radu te izvješćuje ravnatelja o svim promjenama,
- vodi evidencije o radnicima osposobljenim za rad na siguran način, radnicima raspoređenim na poslovima s posebnim uvjetima rada, ozljedama na radu i profesionalnim bolestima, strojevima i uređajima s povećanim opasnostima, mikroklimi i o osobnoj zaštitnoj opremi,
- vodi knjigu nadzora o zaštiti na radu,
- čuva svu potrebnu tehničku dokumentaciju Škole te svu dokumentaciju o ispitivanju iz područja zaštite na radu,
- sudjeluje u izradi Procjene rizika, a prema potrebi i u izradi Izmjena i dopuna Procjene rizika,
- podnosi izvješća inspekciji rada te ostala propisana izvješća iz zaštite na radu,
- o svim nedostacima na području zaštite na radu, koje ne može riješiti sam, odmah izvješćuje ravnatelja,
- obavlja i ostale poslove u vezi zaštite na radu prema nalogu ravnatelja.

Obveze Odbora za zaštitu na radu

Članak 16.

Ravnatelj Škole imenuje Odbor za zaštitu na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu.

Odbor čine ravnatelj ili njegov ovlaštenik, stručnjak za zaštitu na radu koji obavlja poslove zaštite na radu u Školi, specijalist medicine rada te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

Članak 17.

Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo poslodavca koje planira i nadzire :

- primjenu pravila zaštite na radu,
- organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu,
- obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu,
- prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

U slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, predsjednik odbora je dužan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

O sjednici odbora ravnatelj obavještava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici.

Ako ravnatelj ne sazove sjednicu odbora u roku iz stavka 2. ovog članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati bilo koji povjerenik radnika za zaštitu na radu ili predsjednik povjereništva, odnosno radničko vijeće.

Povjerenici radnika za zaštitu na radu

Članak 18.

Povjerenici radnika za zaštitu na radu djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu te prate primjenu propisa i naređenih mjera zaštite.

Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim se uređuje pitanje izbora radničkog vijeća.

Ako je prema propisanim kriterijima u Školi izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svoga koordinatora.

Članak 19.

Povjerenici radnika za zaštitu na radu imaju sljedeća prava i obveze :

- podnositi ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu,
- zahtijevati od ravnatelja da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
- sudjelovati s ravnateljem, odnosno njegovim ovlaštenikom u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati ravnatelja i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješteni o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
- obaviti uvid i koristiti dokumentaciju Škole iz zaštite na radu,
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi ravnatelju ili njegovom ovlašteniku,
- izvijestiti nadležnog inspektora rada i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika

- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
- pozvati nadležnog inspektora rada, kada ocijene da su ugroženi život i zdravlje radnika, a Škola propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu,
- obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Obveze tajnika

Članak 20.

U području zaštite na radu tajnik ima obveze :

- prati propise iz područja zaštite na radu,
- izrađuje opći akt u području zaštite na radu,
- izrađuje dopise i podneske nadležnim tijelima i ustanovama vezane uz zaštitu na radu,
- sudjeluje u izradi Procjene rizika kao i izradi Izmjena i dopuna Procjene rizika,
- surađuje s nadležnim tijelima i ustanovama u vezi zaštite na radu,
- provodi i druge mjere zaštite po nalogu ravnatelja Škole.

Obveze profesora, strukovnih učitelja i suradnika u nastavi

Članak 21.

Profesori, strukovni učitelji, suradnici u nastavi u provedbi mjera zaštite na radu imaju ovlasti i odgovornosti da :

- sudjeluju u procesu osposobljavanja učenika za rad na siguran način,
- izvode praktičnu nastavu na način da se primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite na radu,
- upoznaju učenike sa sredstvima rada i načinom njihove sigurne uporabe,
- prije početka nastave upoznaju učenike s mogućim izvorima opasnosti i uzrocima ozljeda, kao i o provođenju odgovarajućih mjera zaštite,
- izvođenje praktične nastave osiguraju tako da su svi učenici pod neposrednim nadzorom nastavnika i uz primjenu odgovarajuće osobne zaštitne opreme,
- prije početka praktične nastave provjeravaju ispravnost strojeva i uređaja,
- isključe iz upotrebe strojeve, uređaje i druga nastavna pomagala ako su neispravna ,
- odmah prekinu izvođenje nastave ako postoji opasnost po život i zdravlje učenika i radnika Škole,
- u tijeku izvođenja nastave zabrane rad učeniku koji ne provodi mjere zaštite na radu,
- nakon završetka nastave isključe iz upotrebe strojeve, uređaje i druga nastavna pomagala,
- provedu evakuaciju u slučaju iznenadne opasnosti prema Planu evakuacije,
- u slučaju ozljede učenika odmah pruže prvu pomoć,

- provode nadzor o zabrani uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti te zabrani pušenja,
- nadziru u okviru svog djelokruga rada da li su poslodavci kod kojih su učenici na praktičnom radu osigurali uvjete za siguran rad učenika, da li imaju na raspolaganju odgovarajuća zaštitna sredstva, da li ih koriste u tijeku rada te da li učenici praktični rad obavljaju pod nadzorom radnika, koji je osposobljen za rad na siguran način,
- o svim nedostacima u području zaštite na radu, koju ne mogu riješiti sami, odmah izvjestite ravnatelja ili ovlaštenika ravnatelja,
- obavljaju i ostale poslove u vezi zaštite na radu prema nalogu ravnatelja.

Prava i obveze ostalih radnika

Članak 22.

Svaki radnik u Školi u vezi zaštite na radu ima sljedeća prava i obveze :

- da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa sadržajem poslova na kojima treba raditi, o opasnostima na tim poslovima i pravilima zaštite na radu;
- na osposobljavanje za siguran rad prigodom stupanja na rad, kod promjene tehnološkog procesa i rasporeda na druge poslove;
- da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu;
- na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada te na redovite preglede u utvrđenim rokovima;
- na pravilno korištenje sredstava rada i osobne zaštitne opreme koja su ispravna i izrađeni u skladu s pravilima zaštite na radu;
- raditi u radnom okolišu koji je u skladu s propisima o zaštiti na radu i u kojem su opasnosti i štetnosti u granicama maksimalno dopuštenih koncentracija;
- prijaviti odmah neposrednom rukovoditelju svaku okolnost koja bi mogla utjecati na siguran rad (nedostatke na osobnoj zaštitnoj opremi, kvarove na sredstvima rada, osobne zdravstvene nedostatke, manjkavosti u organizaciji i tehnologiji rada i sl.);
- odbiti rad ako na mjestu rada nisu osigurane mjere zaštite, pa mu zbog toga izravno prijeti rizik za život i zdravlje, a prije toga je od odgovornih osoba tražio otklanjanje nedostataka;
- pridržavati se odredbi zakona, podzakonskih propisa, pravila zaštite na radu i naputaka neposrednih rukovoditelja;
- dok se ne utvrdi da je osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen;
- prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada, radnik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba;
- radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača sredstava rada, osobne zaštitne opreme i radnih tvari te prema uputama i nalogima rukovoditelja;
- prije početka rada pregledati mjesto rada, stanje strojeva i uređaja, eventualno uočene nedostatke odmah ukloniti, a o nedostacima koje ne može sam ukloniti izvijestiti bez odlaganja ravnatelja ili ovlaštenika ravnatelja;
- nakon prestanka rada, radni prostor ostaviti uredan i čist, u takvom stanju da ne ugrožava sigurnost ljudi i imovine;

- da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada i da ih ne unosi u prostore Škole i školski okoliš;
- da na zahtjev ravnatelja omogući provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- napustiti radno mjesto na zahtjev ravnatelja u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno;
- prijaviti neposrednom rukovoditelju svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile;
- sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja;
- pridržavati se zabrane pušenja u prostorijama Škole i školskom okolišu,
- izvršavati i sve druge odluke i naloge ravnatelja i(ili) ovlaštenika ravnatelja.

Odgovornost radnika

Članak 23.

Radnici su odgovorni Školi ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

Članak 24.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti radnika iz zaštite na radu, vođenje postupka i izricanje mjera se provodi u skladu s odredbama Zakona o radu, Pravilnika o radu i drugih akata Škole.

Članak 25.

Tešku povredu obveza iz zaštite na radu čini radnik ako:

1. Na zahtjev rukovoditelja ne prekine rad i ne napusti radno mjesto;
2. Odbije pristupiti provjeri da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
3. Odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti, a radi na poslovima s posebnim uvjetima rada;
4. Ne koristi osobnu zaštitnu opremu ili ju koristi protivno namjeni;
5. Ne obavijesti liječnika o bolestima ili drugim okolnostima koje ga mogu onemogućiti ili ometi u izvršavanju radnih obveza ili mogu ugroziti sigurnost i zdravlje drugih osoba;
6. Neposrednom rukovoditelju ne prijavi sve okolnosti koje su prethodile nastanku ozljede na radu;
7. Prilikom rada ne poštuje upute za rad, upute za korištenje sredstava rada i za izvođenje radnog postupka;
8. Ne izvršava odluke ravnatelja, odnosno ovlaštenika te naredbe, instrukcije i upute neposrednog rukovoditelja, ako zbog toga mogu nastati teže posljedice po radnike ili imovinu;
9. Puši u prostorima škole i školskom okolišu.

Članak 26.

Osobito teške povrede obveza iz zaštite na radu koje mogu imati za posljedicu izvanredno otkazivanje ugovora o radu su:

1. Ako se utvrdi da je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ili ako odbije tu provjeru;
2. Ako odbije pridržavati se uputa za rukovanje i korištenje sredstava rada, kao i uputa za izvođenje radnog postupka na siguran način;
3. Ako svojim radom ugrožava sigurnost i zdravlje drugih radnika i imovine.

IV. PROCJENA RIZIKA NA RADU

Članak 27.

Škola je obvezna, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

Članak 28.

Škola je obvezna imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Članak 29.

Škola je obvezna na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne postupke odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Članak 30.

Ravnatelj je obvezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom.

V. ZAŠTITA PRAVA RADNIKA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD

Članak 31.

Radnik koji smatra da mu pri obavljanju poslova na koje je raspoređen nisu osigurani uvjeti za siguran rad može zahtijevati da se primjene odgovarajuće mjere zaštite.

O zahtjevu radnika se odlučuje prema odredbama Zakona o radu, Pravilnika o radu i ovog Pravilnika.

Članak 32.

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere zaštite na radu.

O odbijanju rada dužan je odmah obavijestiti ravnatelja ili njegovog ovlaštenika i stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka ravnatelj, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obavezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisima o radu.

VI. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 33.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost unutar Škole, kojom radnici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te zdravlja i života drugih radnika.

Članak 34.

Svaki radnik u Školi je dužan savladati obrazovne sadržaje iz zaštite na radu utvrđene za njegovo radno mjesto, a na temelju utvrđenih vrsta i opsega opasnosti i ne može započeti samostalnim radom dok te sadržaje nije savladao.

Članak 35.

Radnicima dok još nisu osposobljeni za samostalan rad na siguran način, mora se osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 36.

Osposobljavanje radnika provodi se prema programu koji se mora temeljiti na procjeni rizika i mora obuhvaćati sve opasnosti, štetnosti odnosno napore utvrđene procjenom rizika te načine otklanjanja.

Članak 37.

Škola može sama izrađivati programe osposobljavanja i provoditi osposobljavanje ili osposobljavanje može povjeriti osobi ovlaštenoj za osposobljavanje radnika. Teoretski dio osposobljavanja provodi se samoobrazovanjem uz konzultacije sa stručnjakom za zaštitu na radu ili vanjskim stručnjakom.

Članak 38.

Program osposobljavanja radnika treba sadržavati popis pisanih uputa za rad na siguran način za sve poslove koje radnik obavlja.

Članak 39.

Program osposobljavanja radnika se sastoji od teoretskog osposobljavanja koje se provodi za sve radnike ovisno o poslovima koje će obavljati i praktičnog osposobljavanja na mjestu rada, osim za poslove s malim rizicima za koje je dovoljno provesti teoretsko osposobljavanje.

Članak 40.

Program osposobljavanja radnika mora obuhvaćati i upute proizvođača opreme i opasnih kemikalija koje radnik koristi tijekom rada.

Članak 41.

O provedenom osposobljavanju vodi se zapisnik u kojemu se navode podaci:

1. ime, prezime i OIB radnika koji se osposobljava,
2. poslove koje će radnik obavljati i mjesto obavljanja tih poslova,
3. naziv, sjedište i OIB poslodavca,
4. ime, prezime i OIB osoba koje su uključene u osposobljavanje,
5. mjesto i vrijeme provođenja osposobljavanja radnika.

Članak 42.

Praktični dio osposobljavanja radnika provodi ovlaštenik ravnatelja koji neposredno rukovodi radom osposobljavanog radnika i stručnjak za zaštitu na radu zadužen za osposobljavanje radnika.

VII. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 43.

Ravnatelj je obavezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu.

Ravnatelj ili njegov ovlaštenik i stručnjak za zaštitu na radu dužni su radnicima davati odgovarajuće pisane obavijesti, a po potrebi i upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje.

U izuzetnim situacijama kada prijeti izravna i neposredna opasnost po život i zdravlje obavijest se može dati i usmeno.

Članak 44.

Ravnatelj je odgovoran da se na mjestima rada istaknu pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

Ravnatelj je odgovoran da se pisanim putem osigura provedba radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan radnicima dati upute u vezi svih rizika i promjena koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 45.

Ravnatelj je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz Procjene rizika.

Članak 46.

Ravnatelj je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati,
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati,
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika,
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja,
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika,
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji,
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu,
- 9) poboljšavanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija,
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika,

- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme,
- 12) izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

VIII. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 47.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i propisane posebne uvjete utvrđene Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada i Procjenom rizika, a odnose se na dob, stručnu spremu, zdravstveno stanje, odnosno psihičku sposobnost.

Članak 48.

Na radno mjesto s posebnim uvjetima rada se može rasporediti samo osoba za koju je prethodno na propisani način utvrđeno da udovoljava postavljenim uvjetima te na tom radnom mjestu smije raditi samo dok ispunjava te uvjete.

Osobu s kojom namjerava sklopiti ugovor o radu za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, poslodavac upućuje na pregled specijalistu medicine rada, uputnicom koja sadrži podatke o naravi ili vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njezine sposobnosti za obavljanje tih poslova i mogućeg utjecaja štetnosti s mjesta rada na zdravlje radnika.

Članak 49.

Smatra se da radnik ispunjava uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, ako to dokazuje ispravom odgovarajuće ovlaštene medicine rada.

Članak 50.

Ravnatelj ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako ga ponovno ne uputi na pregled u roku u kojem je to bio obvezan učiniti ili ako radnik odbije pristupiti pregledu na koji je upućen.

Članak 51.

Nakon proteka roka utvrđenog Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada ili kada to ocjeni liječnik medicine rada, stručnjak za zaštitu na radu uputit će radnika na ponovni pregled.

Članak 52.

Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da radnik više ne ispunjava uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, bit će raspoređen na drugo radno mjesto u skladu s njegovima sposobnostima.

Članak 53.

Isprave o zdravstvenim pregledima radnika te evidenciju o rokovima ponovnih pregleda vodi stručnjak za zaštitu na radu.

IX. KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNE ZAŠTITNE OPREME

Članak 54.

Pod sredstvima za rad podrazumijevaju se građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema.

Članak 55.

Izvođenje procesa rada treba osigurati u skladu s pravilima zaštite na radu, tako da se poslovi odnosno radni zadaci obavljaju na način kojim se osigurava siguran rad radnika i da se sredstva rada i osobna zaštitna oprema koristi samo za njihovu namjenu te da ih koriste samo osobe kojima su povjerena.

Članak 56.

Ravnatelj je obvezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu. Ravnatelj je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 57.

Sva sredstva rada i osobna zaštitna oprema koja se koristi trebaju biti redovito pregledavani radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog promjena nastalih tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 58.

Sva sredstva rada se pregledavaju:

1. svakodnevno prije početka rada i tijekom rada na njima,
2. povremeno

Članak 59.

Ispravnost sredstva rada i nastale promjene tijekom rada svakodnevno nadzire sam radnik koji njime rukuje.

O svakoj neispravnosti i ustanovljenoj promjeni na sredstvu rada radnik je dužan izvijestiti ravnatelja, odnosno njegovog ovlaštenika i stručnjaka za zaštitu na radu.

Članak 60.

Ravnatelj, odnosno ovlaštenik ravnatelja ne smije dopustiti uporabu sredstva rada ako se utvrdi da su na njemu nastupile promjene zbog kojih je ugrožena sigurnost i zdravlje učenika i nastavnika.

Ravnatelj je obvezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Ovlaštenik ravnatelja za zaštitu na radu dužan je poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka, kako bi nakon otklanjanja opasnosti mogao dozvoliti uporabu sredstva rada.

Članak 61.

Ravnatelj može koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, ravnatelj smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti radničkog vijeća.

Ravnatelj je obvezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno video uređajima.

Članak 62.

Povremeno preglede odnosno ispitivanja i popravke sredstava rada mogu obavljati i vanjska poduzeća, ustanove ili stručnjaci.

Članak 63.

Za poslove u svezi organiziranja i realizacije povremenih pregleda, ispitivanja i popravaka sredstava rada zadužen je ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu.

Građevine namijenjene za rad

Članak 64.

Građevine namijenjene za rad treba održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, a pripadajuće instalacije ispitivati u rokovima utvrđenim tehničkim propisima.

Članak 65.

Ako na građevinama namijenjenim za rad nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, treba odmah prestati sa radom.

Oruđa za rad i osobna zaštitna oprema

Članak 66.

Kada nije moguće pravilima zaštite na sredstvima rada ili organizacijskim mjerama otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, potrebno je osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i voditi računa da ju radnici pri obavljanju poslova i koriste.

Članak 67.

Oruđa za rad i osobna zaštitna oprema moraju biti izrađeni u skladu s propisima zaštite na radu i u svakom trenutku moraju biti ispravni.

Članak 68.

Oruđa za rad i osobnu zaštitnu opremu na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, treba isključiti iz uporabe.

Članak 69.

Pod osobnom zaštitnom opremom se podrazumijevaju sredstva i oprema koju radnici koriste tijekom rada na radnom mjestu radi osobne zaštite organizma i dijelova tijela od ozljeda i oboljenja koja mogu biti rezultat utjecaja sredstava rada ili radnog okoliša, a čiji se štetni utjecaji ne mogu otkloniti na drugi način.

Članak 70.

Osobna zaštitna oprema za pojedino radno mjesto se utvrđuju na temelju analize radnih mjesta i radnih postupaka glede razine opasnosti.

Članak 71.

Popis radnih mjesta s pripadajućom osobnom zaštitnom opremom se nalazi u Procjeni rizika.

Članak 72.

Ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja za zaštitu na radu su zaduženi da se nabavi potrebna količina odgovarajuće ispravne osobne zaštitne opreme sa svom propisanom pratećom dokumentacijom i da ih daju radnicima na korištenje.

Članak 73.

O izdanoj osobnoj zaštitnoj opremi stručnjak za zaštitu na radu vodi evidenciju. Knjiga zaduženja mora sadržavati:

1. ime i prezime radnika te naziv radnog mjesta na koje je raspoređen,

2. vrsta i količina osobne zaštitne opreme s kojima je zadužen,
3. datum zaduženja i razduženja te potpis radnika.

Članak 74.

Radnik je dužan koristiti osobnu zaštitnu opremu koju je zadužio u skladu s njezinom namjenom i prema uputama proizvođača.

Članak 75.

Osobna zaštitna oprema se povlači iz uporabe kada se njezina zaštitna funkcija umanjuje u toj mjeri da ne osigurava namjensku zaštitu.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima

Članak 76.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima se na propisani način trebaju ispitivati u sljedećim slučajevima:

- prije njihovog stavljanja u uporabu;
- najmanje jednom nakon dvije godine njihove uporabe;
- poslije rekonstrukcije, a prije početka ponovnog korištenja;
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljeni i ponovo sastavljeni

Članak 77.

Propisana ispitivanja oruđa za rad s povećanim opasnostima će se povjeriti ovlaštenoj stručnoj ustanovi za zaštitu na radu koja će ovisno o rezultatima izdati odgovarajuće isprave. Evidenciju o ispravama i o rokovima za ponovno ispitivanje te organizaciju ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima vodi stručnjak za zaštitu na radu.

Članak 78.

Kada se ispitivanjem utvrde nedostaci, ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponoviti ispitivanje predmetnog stroja odnosno uređaja s povećanim opasnostima.

X. RADNI OKOLIŠ I RADNE TVARI

Radni okoliš

Članak 79.

Radi utvrđivanja da li radni okoliš odgovara uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu provode se ispitivanja radnog okoliša.

Škola je obavezna ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

- radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka;
- u radnom postupku nastaje prašina,
- u radnom postupku nastaje buka, odnosno vibracije;
- se pri radu koriste, proizvode ili prerađuju opasne kemikalije;
- pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima;
- je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s Procjenom rizika.

Članak 80.

Ispitivanja obavlja ovlaštena stručna ustanova za zaštitu na radu i to:

- odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno;
- nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem;
- u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

Ovlaštena ustanova ovisno o rezultatima ispitivanja izdaje odgovarajuće isprave.

Članak 81.

Isprave i evidencije o obavljenim ispitivanjima i rokovima za ponovna ispitivanja vodi stručnjak za zaštitu na radu.

Kada se ispitivanjem radnog okoliša utvrde nedostaci, ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponoviti ispitivanje predmetnog faktora radnog okoliša.

Opasne kemikalije na radu

Članak 82.

Opasne kemikalije su tvari, smjese i pripravci u skladu s posebnim propisom.

Članak 83.

Opasne kemikalije smiju se koristiti samo ako nije moguće iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih tvari.

Članak 84.

Pri radu s opasnim kemikalijama (koje su štetne po zdravlje, eksplozivne i zapaljive) treba primijeniti sva pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača te osigurati da su u svakom trenutku označene na propisani način.

Članak 85.

Ukoliko nije moguće spriječiti oslobađanje opasnih plinova, para, prašina i aerosola treba ih odvoditi s mjesta nastanka na način da se pri tome ne onečišćuje životni okoliš.

Članak 86.

Ukoliko nije moguće odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, na najmanju moguću mjeru treba ograničiti:

- količinu opasne kemikalije na radnom mjestu;
- broj radnika koji su izloženi štetnom djelovanju opasnih kemikalija;
- vrijeme izlaganja radnika opasnim kemikalijama.

Članak 87.

Ukoliko ovim mjerama nije moguće postići odgovarajuću zaštitu, radnici pri radu s opasnim radnim tvarima moraju koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu.

XI. ZAŠTITA MALOLJETNIH RADNIKA, TRUDNIH RADNICA, RADNICA KOJE SU NEDAVNO RODILE, RADNICA KOJE DOJE, RADNIKA KOJI SU OBOLJELI OD PROFESIONALNE BOLESTI TE RADNIKA KOD KOJIH JE UTVRĐENA SMANJENA I PREOSTALA RADNA SPOSOBNOST ILI POSTOJI NEPOSREDNI RIZIK OD SMANJENJA RADNE SPOSOBNOSTI

Članak 88.

Škola je obvezna osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanog duševnog i tjelesnog razvoja.

Članak 89.

Radnici mlađi od 18 godina se ne smiju raspoređivati na radna mjesta s posebnim uvjetima rada, ne može se odrediti rad duži od punog radnog vremena i rad noću, osim u slučajevima utvrđenim u Zakonu o radu.

Članak 90.

Škola je obvezna provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Radnicama iz stavka 1. ovog članka Škola je obvezna prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena te osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, što ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće.

Članak 91.

Škola je obvezna provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjavanja preostale radne sposobnosti.

Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje radnik za kojeg je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

Radnicima iz stavka 1. i 2. ovog članka Škola je obvezna prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena te osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada.

XII. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 92.

Škola je obvezna provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Članak 93.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, Škola je obvezna posebnu pozornost usmjeriti na:

- organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.),
- radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i ravnatelja nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.),
- komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanje posla ili nadolazeće promjene i sl.),
- subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).

Članak 94.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama Škole za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s ravnateljem radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

XIII. POSTUPANJE U SVRHU SPRJEČAVANJA PONAVLJANJA OZLJEDA NA RADU

Članak 95.

Nakon svakog događaja na radu koji je uzrokovao oštećenje zdravlja radnika mora se provesti ispitni postupak sa svrhom utvrđivanja izvora i uzroka njegovog nastanka te poduzeti mjere za sprječavanje njegovog ponavljanja.

Članak 96.

Pod događajem iz prethodnog članka smatra se svaki događaj koji za posljedicu ima:

- smrt radnika;
- težu ozljedu ili akutno oboljenje zbog čega je radnik privremeno nesposoban za rad;
- ozljedu dvaju ili više osoba, neovisno o težini ozljede;
- profesionalno oboljenje.

Članak 97.

U slučaju nastupa nekog događaja iz prethodnog članka stručnjak za zaštitu na radu o istom izvještava ravnatelja ili ovlaštenika ravnatelja, a on odmah o događaju izvještava (telefonom, telegramom, telefaksom) nadležni organ inspekcije rada te osigurava da se ne promjeni stanje nastalo događajem.

Članak 98.

Stručnjak za zaštitu na radu vodi ispitni postupak tijekom kojeg od sudionika prikuplja sve podatke o kojima se prema propisima podnosi pismeno izvješće nadležnom organu inspekcije rada.

Članak 99.

Nakon obavljenog ispitnog postupka, a u roku od 48 sati od nastanka događaja, ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja dužan je organu inspekcije rada dostaviti pisanu obavijest sa podacima utvrđenim propisom.

Članak 100.

Nakon izvršene analize uzroka događaja, potrebno je utvrditi načine i poduzeti mjere koje će ukloniti uzroke te otkloniti i bitno smanjiti opasnosti i poduzeti efikasne mjere zaštite na radu koje će spriječiti ponavljanje događaja.

Članak 101.

O radnicima Škole koji su doživjeli ozljedu na radu ili profesionalno oboljenje stručnjak za zaštitu na radu vodi evidencija s potrebnim podacima utvrđenim propisima.

XIV. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I LIJEČNIČKE POMOĆI

Članak 102.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim radnicima i drugim osobama Škola je obvezna organizirati i osigurati pružanje prve pomoći do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u

zdravstvenu ustanovu te je obvezna omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

Članak 103.

Na svakom radilištu I u radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 104.

Osposobljavanje osoba za pružanje prve pomoći Škola će povjeriti organizaciji koja se bavi takvom djelatnošću. Nakon provedenog osposobljavanja polaznicima će se izdati i odgovarajuće isprave.

Članak 105.

Liječničku pomoć ozlijeđenim ili naglo oboljelim radnicima pruža Stanica za hitnu medicinsku pomoć ili druga medicinska ustanova.

Osobe koje su određene i osposobljene za pružanje prve pomoći su dužne u slučaju potrebe osigurati ozlijeđenim ili naglo oboljelim osobama prvu pomoć i pružanje liječničke pomoći telefonskim pozivom Stanici za hitnu pomoć ili organiziranjem transporta u medicinsku ustanovu uz pratnju nastavnika.

Članak 106.

Ravnatelj, odnosno njegov ovlaštenik je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

U svakoj školskoj radionici se mora osigurati po jedan ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći.

Ormarići moraju biti postavljeni na prikladnim mjestima i uvijek popunjeni.

Članak 107.

Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom zadužen je stručnjak za zaštite na radu.

Članak 108.

Ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći mora sadržavati najmanje sljedeći sanitetski materijal:

1. sredstvo za dezinfekciju okoline rane;
2. dva komada flasterskog zavoja;
3. pet manjih i pet većih sterilnih prvih (zaštitnih zavoja);
4. četiri komada kaliko zavoja širine 8 cm, dužine 5 m;
5. dvije trokutne marame i četiri sigurnosne igle;
6. tri paketića vate po 10 gr i jedan od 100 gr;

7. šest komada naprstaka od kože u tri veličine;
8. jedna manja anatomska pinceta;
9. jedne škare za rezanje zavoja;
10. Esmarkova poveska širine 2,5 cm, dužine 80 do 100 cm;
11. tri paketića hansaplasta
12. dva komada medicinskih rukavica

Članak 109.

Na svakom ormariću mora na vidljiv način biti istaknuto:

1. znak crvenog križa;
2. telefonski broj Stanice za hitnu medicinsku pomoć;
3. ime i prezime osoba zaduženih za pružanje prve pomoći.

XV. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 110.

Vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada, skladištenju kao i o veličini objekta, Škola je dužna poduzimati mjere da do požara ne dođe, a ako do njega ipak dođe, da se opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika smanje na najmanju moguću mjeru.

Članak 111.

Za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje radnika, učenika i trećih osoba (elementarne nepogode, požari, eksplozije i sl.) Škola organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje.

Pod evakuacijom se smatra organizirano plansko napuštanje radnih prostorija i ostalih prostora u slučaju iznenadnih događaja.

Pod spašavanjem se smatra organizirano izvlačenje osoba iz radnih prostorija ili ostalih prostora u slučaju iznenadnog događaja, kada ih oni sami ne mogu napustiti.

Članak 112.

Evakuacija i spašavanje će se u pravilu provoditi evakuacijskim putovima koji su u Planu označeni punom strelicom.

Ako je neki od tih putova zapriječen ili zbog iznenadnog događaja zakrčen, evakuacija i spašavanje će se provoditi kroz nužni izlaz koji je u planu označen isprekidanom strelicom.

Ako evakuaciju i spašavanje nije moguće provesti ni kroz nužni izlaz, napraviti će se i koristiti nasilni otvor, u skladu s trenutnim okolnostima (kroz prozor, zid ili krov).

Članak 113.

U skladu s Planom evakuacije i spašavanja svi putovi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni uputama i strelicama.

Članak 114.

S Planom evakuacije i spašavanja moraju biti upoznati svi radnici, a praktična vježba evakuacije i spašavanja provodi se najmanje jednom u dvije godine.

Članak 115.

Evakuacijom i spašavanjem rukovodi ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja. Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema.

XVI. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 116.

Škola je dužna provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima. Zabranjeno je pušenje u svim prostorima Škole i školskom okolišu.

Članak 117.

Zabranjeno je unošenje i uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti u radnim prostorima i prostorijama Škole te školskom okolišu.

Članak 118.

Ako se opravdano posumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja ga je dužan podvrgnuti alkometru ili drugom prikladnom uređaju, postupku ili sredstvu.

Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Zaposlenik koji je ovlašten od strane ravnatelja za korištenje alkometra, mora biti osposobljen za korištenje uređaja te mora prethodno provjeriti njegovu ispravnost.

U slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 4. Ovog članka, postupak testiranja provodi se u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Utvrđi li se alkoholiziranost radnika, ravnatelj je obavezan udaljiti s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti sve dok je pod njihovim utjecajem.

Ako radnik odbije napustiti mjesto rada, radnika će, po pozivu poslodavca, udaljiti nadležna redarstvena služba.

Članak 119.

Ravnatelj je dužan s radnog mjesta udaljiti radnika koji je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, kada je takvo stanje očigledno.

Ravnatelj ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

U slučaju iz stavka 2. Ovog članka ravnatelj može pokrenuti postupak za ocjenu zdravstvene i psiho fizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

Postupak testiranja na droge provodi se u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 120.

Protiv radnika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv radnika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, ravnatelj će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu.

XVII. EVIDENCIJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 121.

Stručnjak za zaštitu na radu je dužan voditi i čuvati evidenciju :

1. Primjerak usvojenog i potpisanog Pravilnika o zaštiti na radu;
2. Dokumentaciju o izgradnji objekta, instalacija i sl.
3. Osposobljenosti radnika za rad na siguran način;
4. Osposobljenosti radnika za pružanje prve pomoći;
5. Poslovima s posebnim uvjetima rada i radnicima koji su na njih raspoređeni;
6. Rokovima za ponovnu provjeru sposobnosti radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada;
7. Ispravama koje liječnik specijalist medicine rada izdaje za radnike koji podliježu povremenim zdravstvenim pregledima;
8. Povremenim pregledima sredstava rada;
9. Rokovima za ispitivanje oruđa za rad s povećanim opasnostima i radnog okoliša te isprave dobivene nakon tih ispitivanja.

XVIII. OBVEZE PREMA ORGANIMA INSPEKCIJE RADA

Članak 122.

Ravnatelj ili ovlaštenik ravnatelja dužan je inspektoru rada na njegov zahtjev dati sva objašnjenja i podatke koji su mu u obavljanju nadzora potrebni.

Članak 123.

Ovlaštenik ravnatelja je dužan organu inspekcije rada podnositi godišnji izvještaj o oštećenjima zdravlja radnika.

Članak 124.

U roku od 8 dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada, ovlaštenik ravnatelja dužan je inspektora rada obavijestiti o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

Članak 125.

Ovlaštenik ravnatelja dužan je obavijestiti inspekciju rada o svakom događaju koji je izazvao smrtnu, težu ili kolektivnu ozljedu radnika, odmah po nastanku ozljede.

Članak 126.

Ovlaštenik ravnatelja dužan je obavijestiti inspekciju rada o događaju koji je uzrokovao promjenu na sredstvima rada zbog koje je ugrožena sigurnost i zdravlje radnika u roku od 48 sati od nastanka događaja.

Članak 127.

Ovlaštenik ravnatelja može od inspektora rada zahtijevati obrazloženje rješenja upisanog u knjigu nadzora i to u roku od 8 dana nakon upisa.

Članak 128.

Ovlaštenik ravnatelja može u roku od 8 dana od dana upisa u knjigu nadzora, odnosno od dostave rješenja, na odluku prvostupanjskog organa inspekcije rada uložiti žalbu drugostupanjskom organu.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 129.

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu stupa na snagu u roku od 8 dana od dana donošenja.

Članak 130.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 17. rujna 2012. godine.

KLASA : 003-05/14-01/04

URBROJ : 251-106-03/1-14-01

Zagreb, _____

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA:

Marija Čališ, ing.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči 18. prosinca 2014. godine, a na pravnoj snazi je od 29. prosinca 2014. godine

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA:

Marija Čališ, ing.

RAVNATELJ :

Petar Smajić, dipl. ing.